

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI

Adnan ÖZKAYA
Maden Mühendisi
İş Güvenliği Uzmanı (A Sınıfı)

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

- İşyerlerinde sürdürülecek faaliyetlerin belli bir sistematik çalışma ekseninde sürdürülmesiyle olumlu sonuçları elde edilecektir.
- Katılımcılık ve ekip ruhu içerisinde sürdürülen her türlü faaliyetin, kurumlara önemli katkılar sağlayacağı tartışılmaz bir gerçektir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

- İş Sağlığı ve Güvenliği organizasyonun oluşturulduğu ve bu organizasyonun etkin olarak çalıştırıldığı işyerlerinde, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sürdürölen çalışmalarda başarılı sonuçlar alındığı gibi sosyal fayda boyutunda da önemli sonuçlar elde edilmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

- İşverenin gözetme borcundan kaynaklanan önemli yükümlülüklerinden birisi işyerlerinde oluşturacakları **iş sağlığı ve güvenliği** organizasyonlarıdır.
- Bu yükümlülük, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 22. maddesinde işverenlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu oluşturma yükümlülüğü olarak tanımlanmıştır.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

MADDE 22-

- (1) **Elli ve daha fazla çalışanın** bulunduğu ve **altı aydan fazla süren** sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur.

İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

(2) Altı aydan fazla süren asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bulunduğu hallerde;

- a)** Asıl işveren ve alt işveren tarafından ayrı ayrı kurul oluşturulmuş ise, faaliyetlerin yürütülmesi ve kararların uygulanması konusunda iş birliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.
- b)** Asıl işveren tarafından kurul oluşturulmuş ise, kurul oluşturması gerekmeyen alt işveren, koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

- c) İşyerinde kurul oluşturması gerekmeyen asıl işveren, alt işverenin oluşturduğu kurula iş birliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.
- ç) Kurul oluşturması gerekmeyen asıl işveren ve alt işverenin toplam çalışan sayısı elliden fazla ise, koordinasyonu asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve alt işveren tarafından birlikte bir kurul oluşturulur.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

(3) Aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

İŞ SAğLIğI VE GüVENLİğİ KURULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

18 Ocak 2013 CUMA

Sayı : 28532

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Kapsam

Bu Yönetmelik, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamına giren, **elli ve daha fazla çalışanın** bulunduğu ve **altı aydan fazla süren sürekli işlerin** yapıldığı işyerlerini kapsar.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

İşverenin Yükümlülüğü

(1) Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- (2) Altı aydan fazla süren asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bulunduğu hallerde;
- a) Asıl işveren alt işverenin çalışan sayıları ayrı ayrı elli ve daha fazla ise asıl işveren ve alt işveren ayrı ayrı kurul kurar. İş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin yürütülmesi ve kurullarca alınan kararların uygulanması konusunda işbirliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- b)** Bir işyerinde sadece asıl işverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla ise bu durumda kurul asıl işverence kurulur. Kurul oluşturma yükümlülüğü bulunmayan alt işveren, kurul tarafından alınan kararların uygulanması ile ilgili olarak koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

c) Alt işverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla, asıl işverenin çalışan sayısı ellinin altında ise işyerinde kurul alt işverence oluşturulur. Asıl işveren alt işverenin oluşturduğu kurula işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- **ç)** Asıl işveren ve alt işverenin çalışan sayıları ayrı ayrı ellinin altında ve toplam çalışan sayısı elliden fazla bulunduğu durumlarda ise koordinasyon asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve alt işveren tarafından birlikte bir kurul oluşturulur. Kurulun oluşumunda üyeler 6 ncı maddeye göre her iki işverenin ortak kararı ile atanır.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- (3) Asıl işveren alt işveren ilişkisi bulunmayan ve aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir.
- (4) İşverenler, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Kurulun Kurulacağı Diğer İşyerleri

(1) İşverene bağlı, fabrika, müessese, işletme veya işletmeler grubu gibi birden çok işyeri bulunduğu hallerde elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu her bir işyerinde ayrı ayrı kurul kurulur.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda ihtiyaç duyulması halinde kurullar arasında koordinasyon ve bilgi alış verişi işverence sağlanır. İşveren, birden çok işyerinin her birinde kurulacak kurulların çalışma usullerini düzenlemek, iş ve görüş birliğini sağlamak amacıyla bu işyerlerine ait iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili raporların, **en az üç ayda** bir, ilgili teknik eleman ve uzmanlarca incelenmesini sağlar. Ayrıca bu raporları göz önünde tutarak alınması gereken tedbirleri tespit eder ve uygulanmasını sağlar.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Kurulun Oluşumu

- 1) İşveren veya işveren vekili,
- 2) İş güvenliği uzmanı,
- 3) İşyeri hekimi,
- 4) İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi,
- 5) Bulunması halinde sivil savunma uzmanı,
- 6) Bulunması halinde formen, ustabaşı veya usta,
- 7) Çalışan temsilcisi, işyerinde birden çok çalışan temsilcisi olması halinde baş temsilci.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Çalışan temsilcisi (6331 Sayılı İSG Kanunu)

MADDE 20 – (1) İşveren; işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisini görevlendirir:

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- a) İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **bir**.
- b) Ellibir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **iki**.
- c) Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **üç**.
- ç) Beşyüzbir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **dört**.
- d) Binbir ile ikibin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **beş**.
- e) İkibinbir ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde **altı**
Çalışan Temsilcisi Atanır.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- (2)** Kurulun başkanı işveren veya işveren vekili, kurulun sekreteri ise iş güvenliği uzmanıdır. İş güvenliği uzmanının tam zamanlı çalışma zorunluluğu olmayan işyerlerinde ise kurul sekretaryası; insan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi tarafından yürütülür.
- (3)** Bu maddenin birinci fıkrasının (2), (3), (4) ve (5) bentlerinde gösterilen üyeler işveren veya işveren vekili tarafından atanırlar.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

(4) Birden fazla iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin bulunduğu işyerlerinde işveren tarafından görevlendirme yapılır. İş güvenliği uzmanının görevlendirilmesinde o işyerinin tehlike sınıfına uygun uzmanlar arasından birisi görevlendirilir.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- (5) Bu maddenin birinci fıkrasının (6) bendinde belirtilen üye o işyerindeki formen, ustabaşı veya ustaların yarısından fazlasının katılacağı toplantıda açık oyla seçilir. Seçimle belirlenememesi halinde işveren tarafından atanır.
- (6) Bu maddenin birinci fıkrasının (6) ve (7) bentlerinde sözü geçen kurul üyelerinin aynı usullerle yedekleri seçilir.
- (7) 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendine göre kurulacak kurullarda üyeler ve kurul sekreteri asıl işveren ve alt işveren tarafından ortak kararlarla atanır.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Eğitim

- (1) İşveren tarafından, kurulun üyelerine ve yedeklerine iş sağlığı ve güvenliği konularında eğitim verilmesi sağlanır. Kurul üyelerinin ve yedeklerinin eğitimleri asgari aşağıdaki konuları kapsar;
- a) Kurulun görev ve yetkileri,
 - b) İş sağlığı ve güvenliği konularında ulusal mevzuat ve standartlar,
 - c) Sıkça rastlanan iş kazaları ve tehlikeli vakaların nedenleri,

- ç) İş hijyeninin temel ilkeleri,
- d) İletişim teknikleri,
- e) Acil durum önlemleri,
- f) Meslek hastalıkları,
- g) İşyerlerine ait özel riskler,
- ğ) Risk değerlendirmesi.

(2) Asıl işveren alt işveren ilişkilerinde ortak kurul oluşumunda eğitimden her iki işveren birlikte sorumludur.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Görev ve Yetkiler

(1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır;

- a) İşyerinin niteliğine uygun bir iş sağlığı ve güvenliği iç yönerge taslağı hazırlamak, işverenin veya işveren vekilinin onayına sunmak ve yönergenin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konularında o işyerinde çalışanlara yol göstermek,

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- c) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek, işveren veya işveren vekiline bildirimde bulunmak,
- ç) İşyerinde meydana gelen her iş kazası ve işyerinde meydana gelen ancak iş kazası olarak değerlendirilmeyen işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğratma potansiyeli olan olayları veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek işveren veya işveren vekiline vermek,

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- d) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretimini planlamak, bu konu ve kurallarla ilgili programları hazırlamak, işveren veya işveren vekilinin onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek ve eksiklik görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- e) İşyerinde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- f)** İşyerinde yangın, doğal afet, sabotaj ve benzeri tehlikeler için alınan tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,
- g)** İşyerinin iş sağlığı ve güvenliği durumuyla ilgili yıllık bir rapor hazırlamak, o yılki çalışmalarını değerlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesi yılın çalışma programında yer alacak hususları değerlendirerek belirlemek ve işverene teklifte bulunmak,

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- ğ) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen çalışmaktan kaçınma hakkı talepleri ile ilgili acilen toplanarak karar vermek,
- h) İşyerinde teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

(2) Kurul üyeleri bu Yönetmelikle kendilerine verilen görevleri yapmalarından dolayı hakları kısıtlanamaz, kötü davranış ve muameleye maruz kalamazlar.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Çalışma Usulleri

(1) Kurul inceleme, izleme ve uyarmayı öngören bir düzen içinde ve aşağıdaki esasları göz önünde bulundurarak çalışır.

a) Kurullar çok tehlikeli iş yerlerinde ayda en az bir kere toplanır. Ancak kurul, işyerinin tehlike sınıfını dikkate alarak, tehlikeli işyerlerinde bu sürenin 2 ayda bir, az tehlikeli işyerlerinde ise 3 ay da bir toplanmasına karar verebilir.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

b) Toplantının gündemi, yeri, günü ve saati toplantıdan en az kırk sekiz saat önce kurul üyelerine bildirilir. Gündem, sorunların ve varsa iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin projelerin önem sırasına göre belirlenir. Kurul üyeleri gündemde değişiklik isteyebilirler. Bu istek kurulca uygun görüldüğünde gündem buna göre değiştirilir.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- c) Ölümlü, uzuv kayıplı veya ağır iş kazası halleri veya özel bir tedbiri gerektiren önemli hallerde kurul üyelerinden herhangi biri kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Bu konudaki tekliflerin kurul başkanına veya sekreterine yapılması gerekir. Toplantı zamanı, konunun ivedilik ve önemine göre tespit olunur.
- ç) Kurul toplantılarının günlük çalışma saatleri içinde yapılması asıldır. Kurulun toplantılarında geçecek süreler günlük çalışma süresinden sayılır.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

d) Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile işveren veya işveren vekili başkanlığında toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Çekimser oy kullanılamaz. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu kararı belirler. Çoğunluğun sağlanamadığı veya başka bir nedenle toplantının yapılmadığı hallerde durumu belirten bir tutanak düzenlenir.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- e) Her toplantıda, görüşülen konularla ilgili alınan kararları içeren bir tutanak düzenlenir. Tutanak, toplantıya katılan başkan ve üyeler tarafından imzalanır. İmza altına alınan kararlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın işverene bildirilmiş sayılır. İmzalı tutanak ve kararlar sırasıyla özel dosyasında saklanır.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

- f) Toplantıda alınan kararlar gereği yapılmak üzere ilgililere duyurulur. Ayrıca alışanlara duyurulması faydalı görölen konular işyerinde ilân edilir.
- g) Her toplantıda, önceki toplantıya ilişkin kararlar ve bunlarla ilgili uygulamalar hakkında başkan veya kurulun sekreteri tarafından kurula gerekli bilgi verilir ve gündeme geçilir.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

(2) Kurulca işyerinde ilân edilen kararlar işverenleri ve çalışanları bağlar.

(3) Kurul, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen çalışmaktan kaçınma hakkı taleplerinde birinci fıkranın (a) bendine göre belirlenen süre dikkate alınmaksızın acilen toplanır. Toplantıda alınan karar çalışan ve çalışan temsilcisine yazılı olarak tebliğ edilir.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

İşverenin veya İşveren Vekilinin Kurula İlişkin Genel Yükümlülüğü

- (1) İşveren veya işveren vekili, kurul için gerekli toplantı yeri, araç ve gereçleri sağlar.
- (2) İşveren veya işveren vekili, kurulca hazırlanan toplantı tutanaklarını, kaza ve diğer vakaların inceleme raporlarını ve kurulca işyerinde yapılan denetim sonuçlarına ait kurul raporlarını, iş müfettişlerinin incelemesini sağlamak amacıyla, işyerinde bulundurur.

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Kurulun Yükümlülüğü

- (1)** Kurullar, yapacakları tekliflerde, bulunacakları tavsiyelerde ve verecekleri kararlarda işyerinin durumunu ve işverenin olanaklarını göz önünde bulundururlar.
- (2)** Kurul üyeleri, görevleri nedeniyle işyerlerinin yapım ve üretim teknikleri, ticari sırları ve ekonomik durumları hakkında gördükleri ve öğrendiklerini gizli tutmak zorundadırlar.
- (3)** Kurullar, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişlerine işyerlerinde yapacakları teftiş ve incelemelerde kolaylık sağlamak ve yardımcı olmakla yükümlüdür

İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik

Çalışanların Yükümlülüğü

- (1) Çalışanlar sağlık ve güvenliğin korunması ve geliştirilmesi amacıyla iş sağlığı ve güvenliği kurullarınca konulan kurallar, yasaklar ile alınan karar ve tedbirlere uymak zorundadırlar.
- (2) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi, uygulanması ve alınan tedbirlere uyulması hususunda çalışanlar kurullarla işbirliği yaparlar.
- (3) Kurullar tarafından alınan kararlar veya uygulamada karşılaştıkları güçlükler hakkında çalışanlar çalışan temsilcileri aracılığı ile kurula bilgi verirler.

Teşekkürler

Adnan ÖZKAYA